

FERVOJA ESPERANTISTO

Informilo de Germana Esperanta Fervojista Asocio

Mitteilungsblatt der Deutschen Eisenbahner-Esperanto-Vereinigung
in der Stiftung Bahn-Sozialwerk

Fondita 1952

Numero 1

Januaro/Marto 2013

Wir laden ein

zur Jahresversammlung 11.-13.10.2013 in Heilbronn

Die Eisenbahnstrecke Mühlhausen (Thüringen) - Treffurt

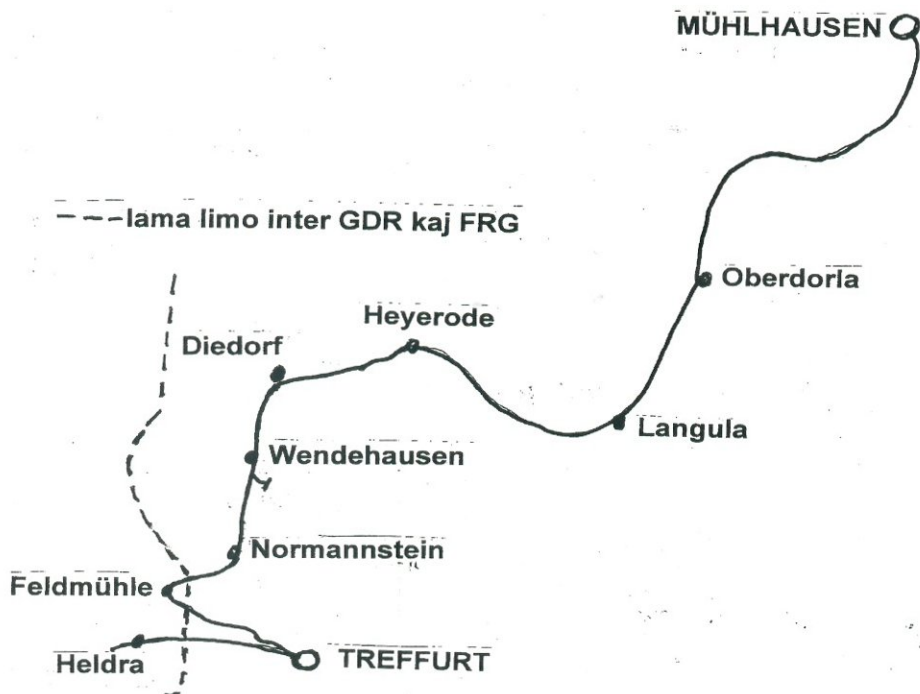
Diese eingleisige Nebenbahn (31,8 km) wurde 1911 eröffnet und liegt fast nur in Thüringen, aber eben nur fast. Auf ca. 1300 m Länge berührt sie auch hessisches Gebiet und dies führte 1945 wegen der Teilung Deutschlands zu einem Problem. Die Strecke führte von Mühlhausen über Oberdorla, Langula, Heyerode, Diedorf (Eichsf) nach Wendehausen und über die Haltepunkte (Hp) Normannstein und Feldmühle nach Treffurt im Werratal. Als im Jahre 1945 die Fahrten auf der Strecke wieder aufgenommen wurden, ergab sich, dass der Hp Feldmühle auf hessischem Gebiet, also in der amerikanischen Zone lag, was früher naturgemäß niemanden gestört hatte. Man löste das Problem, indem man die Züge dort nicht mehr halten ließ (Strecke 186g).

Die Bahn musste wegen der geografischen Gegebenheiten in einem weiten Bogen gebaut werden, und nur deshalb waren die Hp Normannstein und Feldmühle angelegt worden. Diese ungewöhnliche Streckenführung beruht darauf, dass die Geologie eine direkte Streckenführung nicht zuließ, denn Treffurt wird auf dieser Seite von einem Steilhang begrenzt, auf dem die Burg Normannstein liegt. Ab dem Hp Normannstein bestand ein direkter Weg zur Burg, wenn auch ein steiler. Als die Strecke im Juli 1911 eröffnet wurde, begab sich die Festgesellschaft, die das Ereignis feiern wollte, vom Hp direkt zur Burg und nach Ende der Zeremonie wieder zurück zum Haltepunkt, um nach Hause zu fahren. Die Sowjetzone bzw. später die DDR

hatten ihr Territorium mehr und mehr abgeriegelt, aber es war in der Bevölkerung bekannt, dass diese Bahn durch Hessen führte. Es war daher ein Leichtes, bei der Durchfahrt durch Hessen abzuspringen, und das nutzten Tausende, um sich dann in den Orten Heldra und Altenburschla bei den Behörden der amerikanischen Zone als Flüchtlinge zu melden. Möglich war das Abspringen (ohne Lebensgefahr) aber nur in Richtung Mühlhausen, weil dann die Züge wegen des Bogens und der Steigung langsam fahren mussten. Als die DDR 1952 die Abriegelung des Landes verstärkte, wurden die Fahrten des Personenverkehrs ab Mai in Wendehausen beendet und damit war Treffurt von jeglicher Eisenbahnverbindung abgeschnitten (siehe auch Artikel in FE 4/2011). Südlich Wendehausen wurde noch bis 1970 eine Kalkfabrik mit Güterwagen bedient. Der Personenverkehr bis Wendehausen wurde bis 1968 betrieben, dann bis 1970 nur noch bis Langula; danach wurde der Verkehr ganz auf Busse umgestellt und 1974 die Strecke abgebaut. Auf dem hessischen Teilstück blieben die Schienen liegen, wurden aber vor ca. 20 Jahren durch die DB beseitigt, nachdem im Zuge der Grenzöffnung die B 250 Treffurt-Wanfried (Hessen) wiederhergestellt wurde und dabei auch die Reste der Überführung abgerissen wurden. Überbleibsel des Bahnsteigs in Feldmühle sind unter starkem Pflanzenbewuchs heute noch sichtbar und auf der Trasse zwischen die-

sem HP und dem in Normannstein findet sich hinter einem Zaun noch der Kilometerstein 26,4, der also den Streckenabbau (und die DDR) überlebte. Die ehemalige Trasse von Trefffurt bis Feldmühle ist teilweise noch zu begehen. Dort liegt auch noch ein kurzes Stück Gleis. Von Feldmühle bis Wendehausen ist

die frühere Trasse nunmehr ein Fußweg und ab Wendehausen Richtung Mühlhausen ein Radweg. Das Bahnhofsgebäude in Heyerode ist jetzt eine Gaststätte, das in Wendehausen dient einer Baufirma als Büro. 2 km von Oberdorla entfernt liegt Niederdorla, das heute Mittelpunkt Deutschlands ist..

Resumo

La unutrakan fervojan linion oni konstruis en la jaro 1911. Ĝi tuŝis ankaŭ la teritorion des Hesujo, kio post 1945 apartenis al la usona Zono, ne kiel la plej longa parto al la soveta Zono. Do tiu fakto fariĝis problemo, ĉar rifuĝintoj el la oriento kaptis la okazon, sur tiu parto salti malsupren el trajnoj. Pro tio la GDR ĉesigis 1952 la veturon de trajnoj en Wendehausen. Unue la pasaĝera trafiko sur la restanta linio daŭris, sed poste oni ĉesigis la veturojn iom post iom kaj ankaŭ la vartrafiko ne daŭris longe, ĝis oni 1974 mal konstruis la trakojn. Sur la heslanda teritorio kuŝis la reloĝ ĝis la malfermo de la limoj 1989. La traceado nun havas alian funkcion, ĉar nun uziĝas kiel ir- aŭ bicikla vojo. La stacidomoj fariĝis gastejoj aŭ burooj. En la proksimeco de la iama linio troviĝas nun la meza punkto de Germanio, nome en Niederderfla.

Literaturquellen:

Grenze über Deutschlands Schienen, Eisenbahn-Kurier-Verlag, 1980,

Die Innerdeutsche Grenze und der Schienenverkehr, Ritzau-Verlag, ergänzter Nachdruck 1997

Das Foto vom August 2012 zeigt die Reste des Haltepunktes Normannstein sowie ein Tafel mit Erklärungen zu seinem Schicksal und dem der Strecke. Walter Ullmann, Friedberg (Hessen)

Robert Mayer (1814-1878)

Kuracisto en Heilbronn
Geniulo el Heilbronn
Galileo de la 19a-jarcento

**Nenio estiĝas el nenio
Nenio estiĝas al nenio**

Li esploris la dependon inter mekanika laboro kaj varmeco

$$1 \text{ kcal} = 426,8 \text{ mkp}$$

Poemeto dorsflanke de la urba monumento:

**Kie movo estiĝas,
varmeco perdiĝas.
Kie movo foriĝas,
varmeco troviĝas**

**Restas konservitaj
La fortegoj inuversaj.
La formo nur ŝanĝiĝas,
la esenco restadas.**

E. Dussler

El fervoja mondo

Aŭstrio: Nacia rekordo en rapido kreskis al 336,4 km/h

Koincide kun komencita provfunkciigo de trafiko sur nova grandrapida linio de Vieno al Sankt Pölten estis farita, kun speciale normigita elektra veturilkombinaĵo, nova aŭstra rapidrekordo 336,4 km/h. La ĝistiam valida rekordo estis 306,2 km/h. Trivagona kombinaĵo ICE-S, pruntedonita de germana kompanio DB AG, havas povumon 9600 kW, kaj atingas rapidon ĝis 400 km/h. Ĝi estas uzata por provveturoj, dum kiuj estas mezurataj aliaj fortoj inter radoj kaj reloj, inter kurentodeprenilo kaj kontaktolineo, ekskuigoj sur relfiksaĵoj aŭ pontoj, premondoj, kaj movoj de trakforkoj. Sur la linio de Vieno al Sankt Pölten ekde decembro 2012 estas la ĝistiam valida veturtempo de trajnoj Railjet kaj IC reduktita al duono.

Germanio: Germanaj Fervojoj prezentis veturilkombinaĵon ICx

Nova motorvagonkombinaĵo ICx estas la plej esperiga veturiltipo por trajnoj IC de Germanaj Fervojoj DB. Ĝi povas helpi al generacia ŝanĝo en longdistanca trafiko. En Berlino estis prezentata normalgranda prototipo. Pli ekonomia, pli komforta kaj denove kun lakado en blanka kun ruĝa strio. DB prezentis ĝin en Berlina fiore Innotrans. DB jam mendis de firmao Siemens provizore 220 da tiuj ĉi kombinaĵoj por 6 miliardoj da eŭroj. En la jaro 2016 ili povos anstataŭi ĝis 40 jarojn ekspluatatajn vagonojn de lokomotivtrakciaj trajnoj InterCity. Pli poste ili povos trafiki ankaŭ sur reto de trajnoj ICE. Vagonkombinaĵo ICx povos trafiki maksimume per rapido 249 km/h kaj havos kapaciton ĝis 724 pasaĝeroj. En trajno estos restoraci- aŭ bufedvagono, vagono kun kupeoj por familioj kun gefiloj, kaj ankaŭ kun kupeo por bicikloj. Pro konstruado kaj uzitaj konstrumaterialoj tiaj trajnoj havos ĉirkaŭ je 30% malpli altan konsumon de energio ol havas nuntempaj trajnoj InterCity. (Prilaborita laŭ FAZ).

Germanio: Helpvagonaroj por trafiko en tuneloj

Germanaj Fervojoj DB aĉetos sep novajn tunel-helpvagonarojn por du plej malnovaj grandrapidajn fervojliniojn, de Hannover al Würzburg (327 km), kaj de Mannheim al Stuttgart (99 km). Ili anstataŭos pli malnovajn tunel-helpvagonarojn uzatajn ekde la jaro 1991. Liveranto de la vagonaroj estas firmaoj Dräger kaj Tatravagonka. Valoro de kontrakto estas 80 milionoj da eŭroj. La veturiloj estas parto de kvarnivela savsekuriga sistemo en tuneloj kun grandrapida trafiko.

Slovakio: Elektokonkurso por parto de la koridoro finis

Administranto de infrastrukturo Slovakaj Fervojoj (ŽSR), kaj filia kompanio Pod Brezinou, estrata de kompanio TSS Grade, subskribis en unua duono de oktobro 2012 kontrakton por realigo de konstrulaboroj por modernigi 12 km longan linisekcion de kvina koridoro Zlatovce – Trenčianska Teplá por rapido 160 km/h. Konstrulaboroj kostos 244,970 milionojn da eŭroj (sen dogano). Unu el la plej longaj kaj plej komplikaj trafikaj elektokonkursoj de lastaj jaroj en Slovakio tiel finiĝis. La kompanio ŽSR ĝin anoncis jam en fino de la jaro 2009. Preparis Jindřich Tomášek - Reviziis Heinz Hoffmann

Dekoltejo

Dekolti; „Tajli tiel, ke la nuko, gorĝo aŭ ŝultro ne estas kovrita de ĝi.“ (PIV 233,1130). La virinoj celas vekti atenton per dekoltejo. La viroj okulumas tien kaj la edzinoj diversmaniere malhelpas tion.

Kiel multaj kulturaj fenomenoj, estas ankaŭ la origino de la dekoltejo ne konstatebla. Egiptologoj asertas, ke pro la klimata situacio la egiptinoj portis vestaĵon, kiuj nur komencis sub la mamoj. Tio evidente estis tiam normala. La viroj portis similajn ĉemizojn. Karakteriza estis la vestaĵo en la antikva Grekujo. Jen la viroj kaj virinoj portis robojn.

En la kvina antaŭkrista jarcento prezentis la spartaj virinoj abunde nudan haŭton. Poeto Euripides skribis: “Oni neniam sukcesos, ke Sparta knabino fariĝas virta. Kun nudaj femuraj ili junajn virojn delogas.

La demando, kiom de la inaj mamoj oni rajtas vidi, okupis en la mezaĝo la reformatoro Jan Hus (1369 ĝis 1415). Por li estis la granda dekoltejo peko.

Sed, ke la dekoltejoj ankaŭ estonte konservis sian ĉarmon, li ne povis malhelpi, substreki sian virinecon. Hodiaŭ ne ĝenas, se virinoj tiamaniere substrekas sian virinecon.

Dieter Hartig legis tion ie kaj tie.

Pri Kalorioj

Se vi manĝas kaj neniu vidas tion, tiam via manĝaĵo ne enhavas kaloriojn.

Se vi trinkas leĝerlimonadon kaj manĝas samtempe ŝokoladon, nulĝas la kalorioj de la ŝokolado per la leĝerlimonado

Se vi manĝas kune kun amikoj, efikas nur la kalorioj de la manĝaĵo, kiujn vi pli manĝas ol viaj kunmanĝantoj.

Manĝaĵo el medicina kaŭzo (ekz. varmega ŝokolado, ruĝa vino, koktelo) efikas NENIAM! Ju pli vi grasigas tiun, kiu ĉitage estas via kunulo, des pli vi mem sveltas.

Manĝaĵoj, kiuj estas parto de amuzo (pralinoj, ŝokolado, limonado, nuksoj ...) ĉe koncerto, spektaklo kaj similaj vi senĝene povas ĝui, ĉar sub tiaj cirkonstancoj ne efikas la kalorioj, kiuj apartenas al parto de amuzo.

Kuko aŭ kukaĵo ne enhavas kaloriojn, iam ili estas rompitaĵoj kaj pecon post peco manĝata. La graso vaporiĝas, kiam ĝi estas disrompita.

Ĉion kion vi dum la manĝaĵdpreparado lekis de tranĉilo, pototo aŭ kulero ne havas kaloriojn, ĉar temas pri la parto de la manĝaĵproduktado.

Maĝaĵoj kun sama koloro havas ankaŭ saman kalorienhavon. (ekzemple tomatoj kaj fragomarmelado, fungoj kaj blanka ŝokolado.)

Manĝaĵoj, kiuj esas frostigitaj ne enhavas kaloriojn, ĉar kalorioj estas varmunuo.

Bonan apetiton

Dieter Hartig trovis tion dorsflanke de manĝokarto.

Elfriede Kruse wird 99

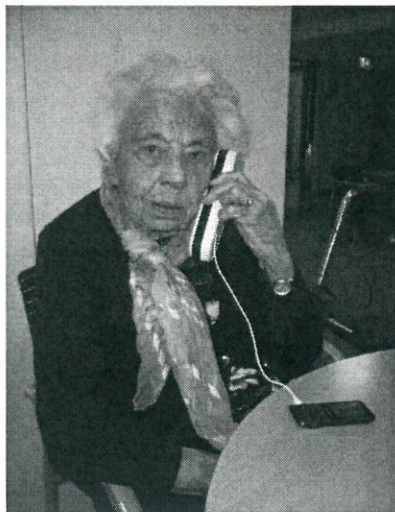

Foto: Siegfried Krüger

Am 13. März feiert Elfriede Kruse bei geistiger Rüstigkeit ihren 99. Geburtstag. Sie ist eines unserer ältesten Mitglieder. Als langjährige Sekretärin von IFEF erhielt sie 1975 die goldene FISAIC-Medaille und wurde 1980 Ehrenmitglied.

Ihre Schwerhörigkeit erschwert ihre bisher zahlreichen Kontakte.

Im Januar dieses Jahres hat sie Siegfried Krüger besucht und interviewt. Auf dem Foto sehen wir sie, wie sie dieses Interview abhört.

Im Oktober 2012 musste sie vom Betreuten Wohnen in ein Pflegeheim umziehen. Ihre neue Adresse lautet:

Seniorenzentrum Martha-Maria, Stadenstr. 93, 90491 Nürnberg

Sie freut sich sicher sehr über Glückwunschkarten unserer Leser.

Redaktfino por FE 2/2013 estos la 15.05.2013

Stiftung Bahn-Sozialwerk Zentrale Frankfurt am Main

Schriftleitung/redakcio: Fritz Lautenbach, Abtstor 21, 36037 Fulda

Tel. (06 61) 7 76 27, Fax (06 61) 3 02 96 92, E-Mail: fritzlautenbach@gmx.de

Spenden auf Konto 953 729 bei Sparda-Bank Hessen (BLZ 500 905 00)